

Fairdata-verkosto - kokous 12.5.2022

Aika: Torstai 12.5.2022 klo 13–15

Etäkokoushuone: <https://cscfi.zoom.us/j/65678943953?pwd=K3M2L091RUVaTWWh2VEJhWGNUMUUBZQT09>

Nauhoite: https://video.csc.fi/media/t/0_tf856ma5

Wikimerkintä: <https://wiki.eduuni.fi/x/8AtADw>

Asialista

1. Fairdata PAS-palvelun käyttöönotto Tampereen yliopistossa, Turkka Näppilä, Tampereen yliopisto
2. Tilannetietoa tutkimusdataan liittyvien organisaatiroolien kehittämisestä CSC-palveluissa, Heidi Laine, CSC
3. Tietoa suljettujen CSC-projektien sisällön poistosta, Suvi Pousi, CSC, [2022-05-12 Fairdataverkosto_Tietoa suljettujen CSC-projektien sisällön poistosta.pptx](#)
4. Fairdata-palveluiden kehitystyön tilannekatsaus
5. Fairdata-verkoston palautekyselyn tulokset, Sonja Sipponen, CSC, [Fairdata-verkoston palautekysely 2021.pptx](#)
6. Tulevat koulutukset ja tapahtumat
 - a. [CSC's generic services for storing, sharing and publishing data 18.5.2022 klo 10:00-11.30](#). Tilaisuudessa esitellään ja vertaillaan Allas, Fairdata ja EUDAT -palveluita.
 - b. [Digitaalisen tutkimusaineiston säilytys Fairdata PAS-palvelussa](#) -webinaari 23.5.2022 klo 12:00-15
 - c. [Coffee hour with Sensitive Data services team](#) 24.5. klo 10-11
 - d. "Korkeakoulujen yhteisen PAS-prosessin käyttötapaukset" -projektin käynnistäminen
7. Muut asiat
 - a. Aineistojen versiotiedot näkyvät nyt myös Tiedejatutkimus.fi:ssä
8. Ehdotus syksyn kokousajankohdista
 - a. torstai 6.10. klo 13-15
 - b. torstai 8.12. klo 13-15

Kaikki kommentit, kehitysehdotuksen, puheenaiteet ym. otetaan mielellään vastaan! Kysymyksiä ja ehdotuksia voi lähettää osoitteeseen fairdata (at) csc.fi

Keskustelumuistio

1. Fairdata PAS-palvelun käyttöönotto Tampereen yliopistossa, Turkka Näppilä, Tampereen yliopisto
 - Näppilä esitteli Tampereen yliopiston PAS-prosessin kehittämisestä
 - Ensimmäinen pilottisiirto ei ole vielä valmis, tärkeää on myös sopia siitä miten ympäristöä kehitetään ja ylläpidetään projektin jälkeen
 - Näppilä kutsutaan takaisin kertomaan tarkemmin teknisen toteutuksen toteutumisesta, kun pilottisiirto saadaan valmiiksi.
 - Tukea prosessiin on saatu kollegoilta Helsingin ja Turun yliopistoilta. Myös Tampereen yliopisto tulee tarjoamaan tukea prosessiin kollegoilleen!
 - Kysymyksiä ja kommentteja:
 - Asianhallinnan osuus oli prosessissa kiinnittynyt erityisesti pitkäaikaissäilytyksestä kiinnostuneisiin.
 - Arvonmäärittäystä ei päästy projektin puitteissa pohtimaan syvällisesti. Kriteereinä alustavasti, että aineiston keruuseen ja muodotukseen on käytetty paljon aikaa ja rahaa tai aineisto on ainutkertainen. Tullaan tekemään tapauskohtaisesti ja lopulta aiemmat päätökset antavat osiittain. Ongelmia ei ole sellaisten aineistojen löytäminen, jotka ovat tärkeitä ja arvokkaita, mutta uudelleenkäyttöarvo on ollut matala.
 - Miten PAS-säilytystä jatketaan? Olemassaolevien aineistojen viemisestä säilytettävään muotoon voi olla jatkossakin liian hankalaa. Katse kannattaa suunnata tulevaan ja ottaa PAS-prosessi huomioon hankkeen alusta asti.
 - Miten Tietoarkisto ja Kielipankki liittyvät? Tietoarkisto on sertifioitu PAS-säilytysyksikkö, joten aineisto voi päätyä samaan paikkaan, mutta valmiin prosessin kautta. Tietoarkisto on ollut vahvasti mukana Tampereen prosessissa juuri tämän osaamisen vuoksi.
 - Miten arkistolain muutos vaikuttaa PASiin, mikä on arkistointia ja mikä säilytystä, mitkä ovat oikeat paikat eri aineistoille? Tietoa säilyttävät tahot tulevat lisääntymään. PAS-säilytyksessä ei toteudu arkistoinnin periaatteet. Tutkimusta tuottava organisaatio joutuu itse aina arvioimaan minkä yksikön kanssa tekee säilytystä.
2. Tilannetietoa tutkimusdataan liittyvien organisaatiroolien kehittämisestä CSC-palveluissa, Heidi Laine, CSC
 - Laine esitteli sisäistä projektia organisaatiroolien kehittämiseksi.
 - Seuraavina askelina on jatkaa yhteiskehittämistä kyselyiden ja työpajojen parissa. Tutkimuspalvelupäivillä järjestetään työpaja organisaatirooleista. Verkostoa osallistetaan työhön, mutta kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita ottamaan yhteyttä Laineeseen yhteiskehittämiseen osallistuakseen.
 - Huomattiin että tutkimusaineistoja säätelevissä laeissa täytyy ottaa huomioon myös avoimen datan direktiivi ja laki julkisin varoin tuotetuista aineistoista.
3. Tietoa suljettujen CSC-projektien sisällön poistosta, Suvi Pousi, CSC
 - Pousi esitteli suljettujen projektien sisällön poistoa, joka alkaa syksyllä 2022.
4. Fairdata-palveluiden kehitystyön tilannekatsaus
 - Heidn ja Suvin esityksiin liittyvät organisaation roolien määrittäykset IDAssa ja Qvaimessa käynnissä.
 - Qvaimen kuvailulomakkeen ja Etsimen uudistaminen näkyvinä kehityskohtia vuonna 2022.
 - Datankäytön luvituksen suunnittelu alkanut, esitellään seuraavassa kokouksessa.
5. Fairdata-verkoston palautekyselyn tulokset, Sonja Sipponen, CSC
 - Kevyitä palautekyselyitä jatketaan tasaisin väliajoin.
 - Yhteyden Fairdata-palveluihin saa aina fairdata@csc.fi -osoitteesta. Yhteyttä kannutetaan ottamaan matalalla kynnyksellä kysymyksissä, ongelmatilanteissa ja kehitysehdotuksissa.
6. Tulevat koulutukset ja tapahtumat

- a. [CSC's generic services for storing, sharing and publishing data 18.5.2022 klo 10:00-11.30](#). Tilaisuudessa esitellään ja vertaillaan Allas, Fairdata ja EUDAT -palveluita.
 - b. [Digitaalisen tutkimusaineiston säilytys Fairdata PAS-palvelussa](#) -webinaari 23.5.2022 klo 12:00-15
 - c. [Coffee hour with Sensitive Data services team](#) 24.5. klo 10-11
7. Muut asiat
- Korkeakoulujen yhteisen PAS-prosessin käyttötapaukset" -projektin käynnistäminen
 - Organisaatiot pääsevät tukemaan toisiaan prosessissa ja kehittämään yhdessä toimivia prosesseja ja käytäntöjä.
 - Työskentelyn tueksi järjestetään työpajoja.
 - Tulokset tuodaan Fairdata-verkoston kokoukseen kommentoitavaksi.
 - Mukana tällä hetkellä 7 organisaation edustajaa.
 - Aineistojen versiotiedot näkyvät nyt myös [Tiedejatutkimus.fi](#):ssä
 - Metaxin kautta aineistot saadaan näkyiin Tiedejatutkimus.fi-portaaliin, apua integraatioon saa Fairdata-palveluilta.
 - Viimeisin integrointi ollut Aalto-yliopiston ACRIS-aineistojen integrointi (n. 600 aineistoa) Metaxiin ja tämän kautta portaaliin.
8. Syksyn kokousajankohdat
- a. torstai 6.10. klo 13-15
 - b. torstai 8.12. klo 13-15